

Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgőnyom: Közlöny. Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdonosa kiadása és rotációs nyomása Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080. félévre 540. negyedévre 270. havonta 90. Lej. Külföldre havonta 50. Lej. több. :: Egyes szám 5. Lej. Vasárnap 6. Lej. :: (Bucurestiben 50. bani felár) Hirdetések tarifa szerint ::

XLV. évfolyam, 103. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Csütörtök, 1930. május hó 8.

Megmozdul a bankráta

A román nemzeti bank igazgatósága a napokban felhivatalos jelentést adott ki arról, hogy legközelebb tanácskozásokat fog folytatni a bankráta leszállításáról. Hogy milyen arányu lesz a rátacsökkentés, azt természetesen ma még nem lehet tudni, annyi azonban bizonyos, hogy a múltból ítélve nem nagy reménnyel tekinthetnek Románia pénzügyi körei a hivatalos bankráta lecsökkentése elé. A világpiacon már régen normalizálódott a bankráta: Párisban 2½ százalékos, Londonban 3 százalékos, de Európa kisebb államaiban is sokkal alacsonyabb, mint a román Nemzeti Bank 9 százaléka.

A hivatalos bankráta csökkentésének lehetőségéről és annak a pénzpiacra kiható esélyeiről folytattunk beszélgetést egyik aradi pénzügyi kapacitással, aki munkatársunknak a romániai pénzpiac emez eseményéről így nyilatkozott:

— A romániai pénzpiac feszült várakozással néz a legközelebbi napok elé, amikor a Banca Nationala az előre küldött hírek szerint határozni fog az európai viszonyokhoz képest szertelenül magas bankkamat leszállításáról. A pénzpiac nemcsak azt várja kíváncsian, hogy a kamatlábat leszállítsák, hanem azt is, hogy a rátaleszállításnak lesz-e hatása a belföldi piac kamatalakulására.

— Akármilyen különösen hangzik is, Romániában több mint 10 év óta a jegybankkamatláb s a magánkamatláb meglehetősen független egymástól. A legmagasabb kamatláb júnián, amikor a 24 százalékos a szolid váltóleszámitolási kamatok közé tartozott, a Banca Nationalánál változatlanul 6 százalék volt a rátája. A Banca Nationala hitelét ez időben kivételes támogatásként kapták a bucuresti-i és egyes vidéki pénzintézetek és ezeknek a Banca Nationala hitelénél ezért 18—20 százalékos marge nyugodt jövedelmet jelentett.

— Valamivel változott a helyzet, amikor a Banca Nationala kamatlába kimozdult a tértelenségből és elindult 9½ százalékos nivóig, de ekkor is az a sajátságos dolog történt, hogy ami alatt a betétkamatláb csökkent és a mobil kihelyezések százaléka egyre lejjebb süllyedt, a Banca Nationala kamattétele mindössze fél százalékkal ment alá. Ugyancsak ez időben azok az intézetek, amelyeknek a Banca Nationalánál hitelük van, azt egyre kisebb mértékben veszik igénybe és rezervánkat tartják.

— A leszámítolási kamatláb a változatlanul maradt bankráta mellett lesüllyedt az elsőrendű kihelyezéseknél 12—14 százalékos, közepénagságnál 15—18 százalék köré.

— Amíg másutt a bankrátahoz alkalmazkodnak a hitelviszonyok, nálunk a bankkamatnak kell csökkennie, hogy a magas kamatlábal arányban legyen. Hogy azután a rátaleszállítás után tovább fognak-e csökkenni a hitelélet kamattételei, az ép úgy nem bizonyos, mint hogy a múltban sem követték a magánkamatok a bankráta utját.

Ez a nyilatkozat, mely a viszonyokat abszolút ismerő finánc kapacitástól ered, rámutat arra, hogy mily fontos kérdés a Banca Nationala hivatalos bankrátajának leszállítása. Sajnos, arra a kérdésre, mely az aradi kereskedelmi életet is legjobban és legégetőbben érdekli, milyen hatása lehet ennek a piaci kamatalakulásokra, nem ad pozitív és biztató választ informátorunk.

Kormányrekonstrukció lesz.

Ioanitescu lesz a munkaügyi miniszter, Pop Ghita a kultuszállamtitkár.

(Bucuresti, május 7.) A lapok újabb kormányátalakításról írnak és arról tudnak, hogy Ioanitescu most már mégis megkapja a munkaügyi tárcát. Pop Ghita pedig kultuszminisztériumi államtitkár lesz. Moldovanu Valer helyett, akit az erdélyi tartományi kormányzóságra kombinálnak, mint ideiglenes delegáltat.

A kormány meg akarja semmisíteni Cuza mandátumát.

Kivizsgálhatja a választást és teljes apparátussal készül az új választásra.

(Bucuresti, május 7.) A Viitorul értesülése szerint a kormány meg akarja semmisíteni a románai választást, ahol, mint ismeretes, Cuza professzor győzött. Erre mutat az a tény, hogy a belügyi kormányzat egy közgazgatási vezérfelügyelőt küldött ki Romániába, hogy felülvizsgálja az állítólagos választási kilengéseket és kellő indok alapján megsemmisítse a választást. Nyomban kiírják majd az új választásokat, amelyre a kormánypárt most már teljes választási apparátussal készül fel, hogy Cuzát elüsse győzelmétől.

Gandhit Angliába viszik.

Delhiben 300 sebesültje van az uccai tüntetésnek. Közapor a rendőrökre

London. A kormány foglalkozik azzal a tervvel, hogy Gandhit Indiából Angliába hozatja. A Delhiben tegnap lefolyt zavargásokról szóló hivatalos jelentés szerint a támadások a rendőrség ellen irányultak. A zavargók megtámadtak három rendőrökkel megrakott teherautót. Ezek közül kettőnek sikerült elmenekülni, míg a harmadik autót rendőrei közapor alá kerütek. Az uccai tüntetésnek tegnap háromszáz sebesültje volt. Mohamedánok nem vettek részt a zavargásokban. Ranaghatban a tömeg megtámadta a rendőrségi fogdát, hogy a letartóztatottakat kiszabadítsa. Huszonöt lázadót letartóztattak. Csittagonban 5 zendülőt fogtak el. Bombayben a rendőrök kiürítették a textilnegyedet, amit kedvező jelnek tudnak be. A hangulat tegnap óta általában enyhült, de a kormány még mindig tart attól a fenye-

getéstől, hogy a bennszülöttek az angol part bojkottálják.

(London, május 7.) Patel az indiai törvényhozó testület volt elnöke ma reggel elhagyta Kalkuttát és Bombayba utazott. A volt törvényhozó testületi elnököt hatalmas tömegek érezték a bombay-i pályaudvaron, akit megérkezésekor frenetikus hangorkánál üdvözöltek. Patel a tengerpartra ment a kocsiával. Menetközben az ünneplők tömege virággal szórta be az utat előtte. A tengerparton buzdító beszédet tartott, kérte a tömeget, hogy szigorúan tartsanak ki a nacionalista kongresszus határozatait és elvei mellett. Különösképpen az idegen szövetek bojkottjának szigorú betartására hívta fel a hinduk figyelmét, mert szemte ez a leghatékonyabb eszköz céljaik elérésére.

Őserdőket és embereket pusztító ciklon Texasban.

65 halott, 78 súlyos sebesült, 5000 hajléktalan.

Texasból jelentik: Texas állam déli részén óriási méretű ciklon pusztított. A szélvész szétrombolta a távirati és telefonhálózatokat, házakat döntött romba, valamint az őserdők hatalmas fáit derékba roppantotta. A szélvész emberéletekben is tett kárt, eddig az

emberélet esett áldozatul és 78 súlyos sebesülést okozott. A ciklon által okozott kár meghaladja az 5 millió dollárt. A dühöngő szélvész következtében 5 ezer ember vált hajléktalanná.

Lutai dr. elvállalta a polgármesteri jelölést.

Elhatározását közölte Marsieu dr. prefektussal.

(Arad 8, május 7.) Arad ujonnan megválasztott városi tanácsa a jövő hét csütörtökén, e hó 15-én ül össze és ejti meg a városi adminisztráció tengelykérdését: a polgármester-választást. Kétségtelen hogy ez az a kérdés, amely ma a város közérdeklődésének homlokterében áll s a város magyar közönségét elsősorban az a kérdés érdekli: lesz-e Aradvárosnak magyar alpolgármestere, de éppen olyan jelentőségű a magyar közönség előtt az is vajjon továbbra is Luta i Cornel dr. ül-e a főpolgármesteri székben s az ő koncepciója és a város konszolidációját előmozdító törekvései érvényesülnek-e továbbra is.

Nyílt titok, hogy Lutai Cornel dr. talán a közvélemény előtt nem ismert okok, talán egyéni körülményei miatt sokáig vonakodott igenlő választ adni arra a kérdésre,

elfogadja-e a polgármesteri állást, ha a Közönség megnyilatkozása az ő személyét kívánja továbbra is a város élén látni. Tudomásunk szerint ez ügyben beható tanácskozások folytak Lutai dr. és Marsieu Justin dr. megyei prefektus között s az utóbbi tudatában Lutai érdemének és a tisztségre való rátermettségének, minden erejével arra törekedett, hogy Lutai elfogadja a semmiképpen sem kétséges megválasztást. Ugy értesülünk, hogy Marsieu dr. prefektusnak ez a fáradozása eredménnyel is járt és Lutai Cornel dr. közölte a prefektussal, hogy a polgármesteri állás elfogadása mellett határozott.

Aradon általános örömet fog kelteni Lutai dr. döntése, mert azok a reformok, amelyek mint az interimár-bizottság elnöke megvalósított, előnyösen változtatták meg a város külső képét is.

A pénzügyminiszter bejelenti a postatakarékpénztár tervét.

Interpellációk a kamarában. — Igazolják az új képviselők mandátumait.

(Bucuresti, május 7.) A kamara mai ülésén napirend előtt *Nichifor* Graur az igazságügyminisztert támadja azért a nyilatkozatáért, hogy a semmitőszéknél elrendelt vizsgálat negatív eredményei végződött. Kijelenti, hogy a miniszternek ez az állítása nem felel meg a valóságnak és követeli, hogy az ügyben új és erélyes vizsgálatot folytassanak le. *Roznovanu* szociálista képviselő a bukovinai munkanélküliek ügyében interpellál. *Ceasoglu* lupista pedig kifogásolja azt, hogy a központi nyugdíjpénztár egyes erdélyi tisztségviselőknél órási nyugdíjakat állapít meg. Ezután áttértek a napirendre és elfogadták az építkezési törvényjavaslatot. Majd a május negyedik választásoknál megválasztott képviselők mandátumait igazolták. Az egyes új képviselők neveinek felolvasásánál élénk taps köszöntötte a parlament noviciusait. Ez a taps csak akkor halkult el, amikor *Cuza* képviselő nevét emli-

tették.

Lucian dr. aradi szociálista képviselő ironikus mosollyal kiáltotta a többség felé:

— Na, most lesz Önöknek hadd el hadd. *Lázár* Illés: Ugyan dehogy. Az a vén troli nem fog zavar csinálni.

A szenátus mai ülésén *Madgearu* pénzügyminiszter az állami takarékpénztárak felállításának szükségességét hangsúlyozta. Kijelentette ennek az intézménynek fontos közgazdasági jelentőségét. Rámutatott arra, hogy ezek a takarékpénztárak, melyek a külföldön nagyszerűen beváltak, a kisembereket takarékoságra nevelik. Ezt a kérdést és ennek az intézménynek tervét az eddigi kormányok teljesen elhanyagolták. Bejelentette, hogy a posta segítségével akarja ezt az intézményt életrehozni és aként akarja megvalósítani, hogy ez a takarékpénztár évi négy százalékos kamatot fizessen betéteseinek.

Véres uccai diáktüntetések Valenciában.

Bezáratták az egyetemeket. — Vörös zászló az egyetemen.

Madridból jelentik: A hatóságok bezárták az egyetem kapuit a folytonos diák-tüntetések miatt. Ma újabb diáktüntetések voltak Valenciában. A diákok a tüntetés megakadályozására siető rendőroket kövel dobálták meg, majd formális uccai harc keletkezett közöttük. Az összetűzésnek úgy diák, mint rendőr

sebesültjei vannak. Allg csendesült le az első tüntetés, amikor a diákok újabb tüntetésbe fogtak, minek nyitánya az volt, hogy az egyetemre vörös zászlót tűztek ki. Ez alkalommal az erős felkészültséggel kivonuló rendőrség percek alatt szétszórta a diákokat.

Halálraítélték Moszkvában az engedetlen szovjetdiplomatákat.

A moszkvai törvényszék in contumaciam ítélkezett azok a külföldi diplomaták felett, akik felszólításuk dacára sem tértek vissza Oroszországba.

(Berlinből jelentik: Besedowsky párisi szovjetkövet emlékeztes botránya számos követre talált a szovjet-diplomáciában. A cseka emberei egy-egy külföldi orosz követet megragalmazznak és rövid uton Moszkvában való jelentkezésre utasítják. Az illető szovjetkövet nagyon jól tudja, mi vár reá a saját hazájában és legtöbb esetben megtagadja az engedelmességet és inkább vállalja a cseka külföldi szerveinek bosszuját, mintsem hogy Oroszországba visszatérjen.

Moszkva urai megsokálták végre a szovjet-diplomaták eme magatartását és erőse-

sebb eszközökhöz nyultak. A Berlinben megjelenő emigráns orosz lapok most hírül adják, hogy a szovjet forradalmi törvényszék elé állította mindazokat a külföldi orosz diplomatákat, akik felszólításuk dacára nem tértek vissza az országba. A moszkvai törvényszék ma hozta meg az ítéletét, mely szerint in contumaciam valamennyi megvádolt szovjetdiplomatát halálra ítélte.

Az ítélet természetesen plátói jellegű, mert a megfélemlített szovjetkövetek óvakodni fognak attól, hogy a cseka kezébe kerüljenek.

Nem lehetett megkezdeni Vaida merénylője ügyében a táblai tárgyalást, mert a vádlottat megverték.

(Bucuresti, május 7.) A táblán ma kellett volna megtartani *Goldenberg*, Vaida merénylője ügyében a felelősségi tárgyalást. A tárgyalást azonban nem tartották meg és óriási feltűnést keltett az Ordineának az a közlése,

mely szerint a tárgyalás azért nem volt megtartható, mert *Goldenberget* a fogházban olyannyira összeverték, hogy képtelen volt saját lábán elhagyni a celláját.

ROMÁNIA 174
CSEHSZLOVÁKIA 236
JUGOSZLÁVIA 387

aranykoronát fizet a föld-reform minden holdjáért Magyarországnak

A párisi egyezmény érdekes statisztikája.

(Budapest, május 7.) A „Magyarország” foglalkozik a párisi egyezmény gyakorlati részével. Magyarország Romániától 578.576 holdért 130 millió aranykoronát, Jugoszláviától 150 ezer holdért 80 milliót, Csehszlovákiától 500 ezer holdért 100 millió aranykoronát kíván, összesen tehát 310 millió aranykoronát kártérítést igényel a magyar állam. A kártérítési igények sem a földek valódi árát, sem az elmúlt tíz esztendő jövedelmét, sem a közben fizetett jövedelmi adót nem veszik tekintetbe, mert a delegáció a kiengesztelődés szel-

lemében mérsékelt kártérítési igényt támasztott. A pernyertesek a végleges párisi tarifa szerint holdanként Csehszlovákiától 236, Jugoszláviától 387 és Romániától 174 aranykoronát kapnak. Az összes ítéletek 1932. közepéig hozatnak meg úgy, hogy ugyanez év végéig az összeg szétszórható lesz. A kártérítést az agrárnap ellen ítélik meg, de mivel 1966-ig terjedő évi járadékokból áll az agrárnap, olyképen kívánják az összeget mobilizálni, hogy kötvényeket bocsátanak ki, előnyös lombfordítás mellett.

Föbelötte magát szerelmese öngyilkossága miatt.

Prágából jelentik: *Kuhne* János kralupi serfőző tegnap felakasztotta magát, mert szerelmes volt *Kondratiev* Olga prágai orvos-tanhallgatónőbe. A fiatalok kölcsönös szerelme még abban az időben keletkezett, amikor *Kuhne* maga is a prágai egyetem hallgatója volt és jegyet is váltott a fiatal leánnyal, de gazdag szülei elleneztek a házasságot. Emiatt öngyilkos lett. Menyasszonya ma tudta meg az esetet, revolvert vásárolt és egy közeli erdőben föbelötte magát és nyomban meghalt.

Ujabb nagy földrengés volt.

(Budapest, május 7.) Ma délelőtt a földrengési obszervatórium 7500 kilométer távolságban földrengést észlelt. A földmozgás három órán át tartott. Kiszáziában, vagy Dél-olaszországban, esetleg Szicíliában rengtetett a föld.

Kalapáccsal leütötte az orvost egy 70 éves munkanélküli.

Prágából jelentik: A jungbuntzlaui községében ma délután véres jelenet játszódott le. *Bicik* Ede dr. községi orvos felülvizsgálta a munkanélküli segélyért jelentkező keresetképtelen egyéneket. Amikor az orvos a vizsgálat során *Zalpa* József 70 éves munkanélkülihez ért, az öreg ember hirtelen kalapáccsal rántott elő a kabátja alól és azzal kétszer az orvos fejére sújtott, aki eszméletlenül esett össze. A dühöngő *Zalpát* munkástársai fogták le és tették ártalmatlanná. A csendőrség elmondotta, hogy 5 évvel ezelőtt munkaközben baleset érte és súlyos sebével *Bicik* Ede dr. orvosnál jelentkezett betegségyért, az orvos azonban röviden elutasította kérésével. Azóta keresi az alkalmat, hogy bosszút állhasson. *Bicik* Ede dr.-t a községi kórházba szállították. Állapota életveszélyes.

A temesvári Defra-cipőgyár leégett.

6 millió lej értékű bóraktár pusztult el.

Temesvárról jelentik: Ma hajnalban veszedelmes tűz pusztított Temesvárott, a Józsefvárosban. Reggel 5 óra tájban tűz ütött ki a Csillag-uccal Defra cipőgyárban, amely egyike a legmodernebbül felszerelt üzemeknek és 140 munkást foglalkoztat. A gyár szomszédságában lakók a hajnal órákban arra lettek figyelmesek, hogy az épület tetelén lángok csapnak föl. Értésítették a közelben posztoló rendőrt, aki telefon hiányában, taxit sietett a tüzoltókért. Ennek a késésnek tulajdonítható, hogy mire a tüzoltók kiérkeztek, a tűz már erősen tovaterjedt és a szabásati, a felsőrészkesztői terem és a bóraktár, amelyek a felső emeleten voltak elhelyezve, valamint a földszinten levő gépház is, lángokban állott.

A tüzoltóság csak nagy nehézséggel látványt hozta a lokalizáláshoz, mert az épületen vasajtók vannak és az ablakokat vasrácsok zárják el. A kulcsok pedig a két tulajdonosnál: *Frank* Dezsőnél és *Jenő*nél voltak, így a vasajtókat és a rácsokat föl kellett feszíteni. Egy órai nehéz munka után sikerült csak gáttat vetni a veszedelemnek, de így is elpusztult a több, mint 6 millió lej értékű bóraktár és a félig kész áruk nagy tömege. A gépházból a gépek egy részét sikerült kimenteni, ugyyszintén az irodaberendezés sem szenvedett különösebb kárt.

A gyár tulajdonosai nemrég kényszerű egyezséget kértek, miután azonban a hitelezőkkel sikerült moratóriumos megállapodást létesíteni, a kérelmet visszavonták. A napokban futott be egy tétel áru, mintegy 500.000 lej értékben, ami szintén a tűz martaléka lett. A tulajdonosok szerint a gyár csak részben volt biztosítva. Ma délután tüzvizsgáló bizottság szállt ki a helyszínre, amely megállapította, hogy a tüzet rövidzárlat, vagy valamilyen más véletlen okozta.

Csütörtök.

1.

A TÖRTÉNELMI JÓVÁTÉTEL AKTUSA az államnak megkülönböztetett gondoskodása a román elemmel szemben — mondotta Duca volt miniszter, mikor felolvasta a liberális párt programmanifesztációját a kisebbségi kérdésben. „Történelmi jóvátétel” — az újszerűség erejével ható kifejezés a politikai frazeológiában. Van-e belső értéke és értelme — ezt nem mi, de az objektív történelem fogja megfelelő időperspektívából megállapítani. Most a praktikus értelme egyszerű. és politikai frázisoktól mentes szavakkal ez: vannak első és utolsórendű állampolgárok, ezt éreztük a liberális párt uralmának ideje alatt. És mert tudjuk a valóságos, az egyszerű értelmét, nem tartjuk érdemesnek gondolatokkal nyargalászni a liberális új kisebbségi vesszőpanipa elvén.

2.

„ANTISZEMITA KILENGÉS” volt a tárgulfrumozai hecc, amelynek áldozatai megvert zsidók és amelynek indító motívuma Cuza egyetemi tanárnak képviselővé történt megválasztása volt. A belügyi kormányzat táviratilag utasította a prefektusokat, hogy a legnagyobb eréllyel akadályozzák meg minden antiszemita heccet és biztosítsák a rend fenntartását. Ez a rendelet bizonyára megérkezett az aradi prefektúrára is. Jó órában legyen mondva, a prefektus nyugodtan előveheti színes ironját és ráírhatja az aktára: Irattárba — tárgytalan. Aradon nincs Cuza és nincsenek politikusok, akik zavaros vizekre akarják terelni a politika szekerét és a zsidóüldözés és zsidóverés metódusát választják párthiveik doppingolására és a politikában szükséges izgalom fűtésére. Aradon békésen él az ember az ember mellett és becsüli az emberben az embert. Itt nem leng ki az az órainga, amelynek hivatása a legnagyobb rendszerség: az idő mérése.

Maiorescu helyettes kormányzó nem mond le.

Kombinációnak tartja erdélyi kormányzóva történő kinevezése hírét.

Temesvárról jelentik: Maiorescu József dr. bánsági helyettes-kormányzó, akinek állítólagos lemondásáról különösen a nagyváradi lapokban jelentek meg híradások, tegnap Temesvárra érkezett és újból átvette hivatala vezetését. Maiorescu most a Bucuruesztiben tartózkodó Bocu Sever minisztert is helyettesíti. Állítólagos lemondásával kapcsolatban és arról, mintha őt neveznék ki erdélyi kormányzóvá, Maiorescu munkatársainknak a következő kijelentéseket tette:

— Meglepetéssel értesültem a lemondásomról szóló hírekről. Itt vagyok, újból elfoglaltam hivatalomat és azt hiszem — mondja mosolyogva — ennél jobb cáfolat nem is kell. Nem mondok le és azzal a munkakedvvel vezetem tovább az ügyeket, mint eddig. Tény az, hogy két hétig ágyban fekvő beteg voltam és szükségem volt a pihenésre. Ami erdélyi kormányzóvá való kinevezésemre illeti, erről mitsem tudok és ez valószínűleg kombináció. Remélem, hogy rövid időn belül megkapjuk azt a teljes hatáskört, amely az ügyek eredményes vezetéséhez szükséges.

Revolveres merénylet Borosjenőn.

Borosjenői tudósítónk jelenti: Peszkár György borosjenői lakos kedden este 8 órakor együtt ment haza a szőlőből Indreas Ádammal, akinek leányával a múlt hétig vadházasságban élt. Az uton szóváltás támadt közöttük és valószínűen arról tárgyaltak, hogy Peszkár és Indreas leánya között szakítás történt. Peszkár a beszélgetés hevében elővette revolverét és többször Indreasra lőtt, kit súlyosan megsebesített. Indreást beszállították a borosjenői kórházba, életbenmaradásához nincs remény.

Még nem fogták el a bucuresti-i országut autórabló banditáit.

DEWEY visszautazott Varsóba.

A román külügyminiszter sajnálkozik.

Bucurestiből jelentik: Dewey lengyel pénzügyi tanácsos, akit, amint mai számunkban jelentettük, a bucuresti-i országuton a bucuresti-i lengyel követ feleségével és Cita Davila washingtoni román követtel együtt álarcos banditák kiraboltak, visszautazott Varsóba. A vakmerő autórablás tetteseit még nem sikerült elfogni.

sikerült elfogni.

Bucurestiből jelentik: Mironescu külügyminiszter sajnálatát fejezte ki Szombek grófnőnek, a bucuresti-i lengyel követ feleségének, Dewey lengyel pénzügyi tanácsosnak és Cita Davilának a washingtoni román követségnek, a tegnapi este két ért rablóátadás miatt.

Az Európai Egyesült Államok terve ismét a Népszövetség elé kerül.

Briand vasárnap utazik Genfba. — A francia-olasz döntőbírósi szerződés.

(Genf, május 7.) Genfben nagy érdeklődéssel néznek a májusi tanácsülés elé. A vámbéke-konferencia után most Briand politikai békéje felé fordul a figyelem, amely az Európai Egyesült Államok jegyében indult meg. — Tudvalevő, hogy Briand tavaly a szeptemberi közgyűlést lepte meg azzal a grandiózus ígérettel, hogy egy év múlva egy új organizáció tervezetét terjeszti elő, amely „anélkül, hogy az államok fenntartását megdöntené, egy új szövetségi köteleket fog köztük teremteni”. Az ígéret az idei szeptemberi közgyűlésre válik aktuálissá. De addig is Briand egy „kérdőívet” szándékozik küldeni az összes európai állam kormányaihoz. Angliához is, amelyet Briand nem akar kihagyni egyesült államai-

ból. Oroszországhoz is, a legújabb európai államhoz, a Vatikánhoz is? A májusi tanácsülés alkalmával a kalisszák mögött, a tanácskozások margóján már ezekről a kérdőívekről fognak tárgyalni. Ezek lesznek az Európai Egyesült-Államok alkotmányozó gyűlésének előkészítő megbeszélései.

(Páris, május 7.) Briand francia külügyminiszter vasárnap Genfba utazik, hogy ott résztvegyen a Népszövetség 59-ik ülészakán. A francia sajtó véleménye szerint ezen az ülészakon Franciaországot érdeklő fontos dolgok kerülnek tárgyalás alá, így a francia-olasz békéltetési, valamint döntőbírósi szerződés.

Vita az interimár bizottságban a Holtmaros hidja fölött.

A mikalakai uccanevek. — Elfogadták a hid építési tervezetét.

(Arad, május 7.) Aradváros interimár bizottsága ma délután fél egy órai kezdettel ülést tartott. Az interimár bizottság utolsó ülésorozatát kezdte meg a mai napon és valószínűen két-három ülés alatt elintézik az összes függő dolgokat. Május tizenötödikén ugyanis megalakul a városi tanács, amely átveszi a városi ügyek vezetését. Az ülést Luta Cornel dr. elnök nyitotta meg, s átadta a szót Muresan János főmérnöknek, aki előterjesztést tett a bizottságnak a mikalakai uccanevek megváltoztatására. Mikalakát ugyanis, mint ismeretes. Aradhoz csatolták és negyvennégy uccája közül legtöbb azonos nevű az aradi uccákkal. Ez zavart idéz elő a hivatalos és postai kézbesítésnél, de különösen a közeljövőben megtörténő népszámlálás pontos végrehajtásának szempontjából fontos, hogy egy városban ne legyen két ucca ugyanazon néven. A főmérnök nyomban felsorolta az azonos uccaneveket és javaslatot tett az új uccanevekre vonatkozóan. A felsorolt uccanevek nagyrésze a román történelemből és a mitológiából vett szavak.

Botioc Elek dr. szenátor indítványozza, hogy a nehezebben kiejthető mitológiai neveket változtassák meg, mert azokat az egyszerű emberek sohasem fogják megtanulni. Az interimár bizottság megbizta Teodorescu tanárt, Veliciu Emil dr. ügyvédet, Borneas Gyula dr. ügyvédet, hogy revidálják az uccaneveket és tegyenek javaslatot a mikalakai uccák új elkeresztelésére.

Muresan János főmérnök ezután bemutatta az interimár bizottságnak az üzletvezetési palota előtti, a Holtmarost átszelő kisvonal hidépítésének tervezetét. A kisvonal megszüntetésével ugyanis a hidat személy- és kecski-, valamint autóforgalomnak kell átadni. Jelen állapotában erre nem alkalmas és a város szépészeti szempontjából is szükséges egy új hid, vagy a Holtmarost beburkoló betonfelület sürgős megépítése. A város a költségvetésbe egymillió 200.000 lejt irányzott elő a hidra, de a városi mérnöki hivatal tervezete szerint az 964.000 lejbe kerülhet. A nyilvános

árlejtés kiírása esetleg ennél is kedvezőbb eredményt hoz. Botioc Elek dr. nem tartja helyesnek most a hid felépítését, mert az a pénz fontosabb kiadásokra volna szükséges. Reálisabbnak tartja, ha az uccák kikövezésére használnák fel ezt az összeget.

Luta Cornel dr. elnök kifejti, hogy a hid felépítésére feltétlenül szükség van. De azzal, hogy az interimár bizottság hozzájárul a tervezethez, még nem jelenti azt, hogy nyomban hozzáfognak annak építéséhez. Még a költségvetés elfogadása is szükséges hozzá, mert a költségvetésben szerepel a hid felépítésének összege. De még a költségvetés elfogadása után is lehet a tervezeten a város érdekében szükségszerűleg változtatni. A bizottság ezután elfogadta a hid felépítésének tervezetét. Cucu Vazul dr. városi főorvos és Dirlea Vazul városi gazdasági tanácsos előterjesztése után az elnök lezárta az ülést, amelynek folytatását péntek délután öt órára halasztotta.

35 ezer tűzoltó lékezle meg az amerikai erdőtüzet.

(Páris, május 7.) Briand francia külügyminiszter vasárnap Genfba utazik, hogy ott résztvegyen a Népszövetség 59-ik ülészakán. A francia sajtó véleménye szerint ezen az ülészakon Franciaországot érdeklő fontos dolgok kerülnek tárgyalás alá, így a francia-olasz békéltetési, valamint döntőbírósi szerződés.

New Yorkból jelentik: A keleti tengerparton dühöngő tűzvész kedd késő esti óráiban lokalizáltak. Ez által sikerült megmenteni New York közvetlen közelét, valamint a Leaghursti repülőteret is, melynek mentési munkálataiban tízezer ember vett részt. A tüzet oly módon sikerült lokalizálni, hogy az égő erdőseget sáncokkal vették körül. A mentési munkálatokban a több mint 35 ezer hivatásos tűzoltón kívül hatalmas számú önkéntes mentők is résztvettek.

Chlorodont eltávolítja a csunya színű fogkövet

Chlorodont-fogpaszta, -fogkefe és szájvíz mindenütt kapható.

a egyszerűen üdítő borsmentás fogpaszta

A magyar kormány lapja a magyar-román lelki atmoszféra megteremtése mellett.

— Manoilescu előadásának komoly visszhangja. —

(Budapest, május 7.) „A 8 Órai Ujság” vezércikkben foglalkozik Manoilescu Mihály román alminiszter látogatásával és tegnapi parkamarai előadásával. A cikk bizonyítéka annak, hogy a magyarországi politikai körök is mily nagy jelentőséget tulajdonítanak a romániai gazdasági érdekek képviselője által előadottnak. Kiemeli a lap, hogy Manoilescu igen reális keretet rajzolt meg a gazdasági helyzetről és az elismerés szava nemcsak a házigazda köteles udvariassága, hanem a becsületes szándékna és a fejlett látókörtnek szóló helyeslés is. Azonban nem titkolhatjuk el — írja a magyar kormány esti lapja — azt

az érzésünket, hogy ezt a közeledést, sem a jószándék, mely bennünk teljes mértékben megvan, sem az agrárállamokat fenyegető külsőben álló veszély nem hozhatja meg megfelelő lelki atmoszféra nélkül. A vezércikk az erdélyi magyarság s a többi kisebbségek helyzetére utal és reméli, hogy a volt államtitkár Romániában is érvényesíteni fogja minden befolyását és latba veti minden erejét eme lelki atmoszféra megteremtésére, amit a két ország gazdasági együttműködése megkíván. Erre a munkára kell előkészíteni a közös gazdasági agrárfrontot, amelyre Manoilescu szerint egész Európának szüksége van.

A Müller-pör rávilágít az államvasutak ügykezelésének kaoszára.

A szemétdombon talált pénztári okmányok. Velicu és Balog heves összetűzése.

(Arad, május 7.) A Müller-ügy mai tárgyalását ugyyszólván teljesen Velicu államvasuti ellenőr szakértői jelentése töltötte be. Ennek a bonyolódott panamának legapróké-sabb momentumát világította meg — a lehetőségek szerint — a szakértői írásos véleménye. Ez a szakvélemény tulajdonképpen írásos dokumentuma annak, hogy

az államvasutaknál az ügykezelés teljesen kaotikus.

Sem a bírák, sem a vád képviselője nem kaphattak észta képet arról, hogy mikor, mennyivel károsították meg a vádlottak az államvasutakat. Müller Ede fővádlott beismerő vallomása annyira nem tartalmaz konkrétumokat, hogy a szakértő véleménye során intalan merültek fel olyan momentumok, a hol Müller elhárította saját vallomása.

Popescu elnök 11 órakor nyitotta meg a főtárgyalást. Velicu inspektor emelkedik elsőnek szólásra és bejelenti a bíróságnak, hogy írásos szakértői véleményét nem tudja teljesen befejezni, ezért engedélyt kér, hogy a hiányzó részt szóban terjessze elő.

A bíróság utasítja a szakértőt, hogy jelentését holnap délig feltétlenül fejezze be.

Az első tanu özv. Scheibel Lajosné, Fofiu lakásadónője. A lakásadónő emondja a bíróságnak, hogy 1924-ben egy délután Fofiunál járt Müller Ede és Cuzman, akivel hosszasan tárgyaltak. Hogy hivatalos ügyekről volt-e szó, azt nem tudja.

Az elnök szembesíti Cuzmant özv. Scheibelnével. Cuzman letagadja, hogy ő Fofiu lakásán volt valaha. A lakásadónő megmarad továbbra is állítása mellett, mire Cuzman formálisan könyörög a tanunak, hogy vallomásával ne tegye szerencsétlenné.

A jelenetnek Müller vet véget, aki felkel helyéről és így szól:

— Igenis Cuzman vitt el engem Fofiuhoz, mert azt akarta, hogy Fofiu személyesen mondja el nekem, hogy hajlandó a manipulációkban részt venni.

Müller csak nyomoruságára emlékszik.

A következő tanu Nadai Aurel államvasuti tisztviselő. Csizsár intéz kérdést a tanuhoz:

— Tud-e erről, hogy valutáztam és ebből kerestem megtakarított pénzümet?

Nadai nem tud a kérdésre pozitív választ adni.

Most Müller fordul a tanuhoz:

— Emlékszik arra, hogy 1927-ben betegség miatt nyugdíjaztak és hogy családommal milyen nyomoruságban éltem?

Tanu: Emlékszem.

Elnök: Hát arra nem emlékszik tanu ur, hogy Müller a nagy nyomoruságban, hogy pezsgőzött?

Nadai a feltett kérdésre nem válaszol. A

választ a hallgatóság harsogó kacagása adja meg.

Farkas György lép ezután a bírói emelvény elé. Farkas Cuzman rokona. A mellett tanuskodik, hogy a Müller és Cuzman gramofonlemezek ügyében jártak Fofiunál. A bíróság nem fogadja el Farkas György vallomását és meg sem esketi.

Fizetési okmányok a szemétdombon.

Velicu inspektor járul ezután a bírói emelvény elé. Jelentésének első részében azt igyekszik bizonyítani, hogy az államvasutak ügyvitelére olyan precizitással van felépítve, hogy visszaéléseket csupán egy egész csoport összejárásával lehet elkövetni.

Ezután rátér a jelentés a fizetési listák kezelésére. Megállapítja, hogy már 1923-ból hiányzanak fizetési okmányok.

Balog a CFR. könyvelési osztályának volt vezetője, aki jelenleg ugyancsak a vádlottak padján foglal helyet, a szakvéleményt az egész tárgyalás folyamán élénk kritikával kíséri Velicu inspektor jelentését.

Többek között elmondja a bíróságnak, hogy abban az időben, amikor az üzletvezetőséget Temesvárra helyezték, óriási vita volt Arad és Temesvár között, hogy a könyvelési osztály hoi maradjon.

Három hónapig tartott ez az áldatlan küzdelem, amelynek során igen sok fizetési okmány elkallódott.

Balog beigazolja a bíróságnak, hogy az Acsev. átvétele alkalmával kiutalt munkabérek első kimutatása is elveszett, sőt egy alkalommal az állomás-épületben lévő egyik raktárhelyiségben, a szemétdombból szedett elő fontos fizetési okiratokat.

Balog a CFR ügykezelésére vonatkozóan még elmondotta a bíróságnak, hogy habár az ügyviteli szabályzat szigorúan előírja, hogy az irattárat minden évben rendezni kell, tíz év óta nem rendezték az aradi üzletvezetőség irattárat. A fizetési okmányok a legnagyobb rendtelenségben voltak, csak

az utóbbi időkben kaptak a vezérigazgatóságtól dossziékat a fontos okmányok rendbentartására.

Balog és Velicu inspektor között több ízben heves összetűzésre került sor, amelynek mindenkor az elnök erélyessége vetett véget.

Ellenzakértőt kér a védelem.

Baár Tódor dr. védő a vizsgálati adatok fogyatékoságát kifogásolja. Előterjesztés tesz arra vonatkozólag, hogy amennyiben a bíróság Velicu inspektor jelentését szakértői jelentésnek fogadja el, úgy ne zárkózzon el attól, hogy a védelem a maga részéről is előterjesszen egy szakértői jelentést.

Popovici elnök utasítja a védőt, hogy előterjesztését a perrendtartás értelmében a bizonyítási eljárás befejezése után tegye meg, mert csak akkor határozhat a bíróság érdemlegesen az ügyben.

Osztályosorsajjáték, 84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény!

Számos óriási nyeremény! Főnyeremény legszerencsésebb esetben!

20,000.000

(Husz millió Lei)
Jutalom és nyeremények:

12,000.000

7,500.000

2,500.000

2,000.000

1,500.000

Összesen 42.000 nyeremény, több mint Háromszázhusz millió Lei.

Aranyall kifizetés készpénzben államilag van biztosítva! Nincs nyereményilleték, általában semmiféle levonás! Az összes sorsjegyek fele nyer!

A sorsjegyek ára: egész 1200 Lei, fél 600 Lei, negyed 300 Lei. A szállítási előzetes befizetés nélkül történik egy kényelmes átutalási mód megjelölésével.

Fritz Dörge-Bank

Wien I/A. Kärntner Str. 43.

A sorsjegyek eladásával és a nyeremények kifizetésével a minisztérium által lett megbízva. — A sorsjegy készlet rohamosan apad. Rendeljen tehát még ma. Egyszerű posta lap elegendő.

A húzások 1930. május 20-án kezdődnek

A tárgyalás folytatását ezután délután fél négyre halasztották el.

A délutáni tárgyaláson Velicu inspektor folytatta szakértői jelentésének előterjesztését. Aktaszám szerint sorra vette elő a hamisított bérlistákat.

Megállapította, hogy az első bérlistákat 1924. május 24-én váltották be a pénztárnál. Csizsár Antal pénztárnok fizette ki az összeget.

Müller, Balog és Csizsár vádlottak megtekintik a hamisítványokat, de azoknak aláírását egyik sem akarja magára vállalni.

Az elnök ingerülten szól a vádlottakhoz: — Szóval ezek az okmányok nem hamisak?

Balog: Dehogyan nem! csak nem mi hamisítottuk.

Müller Ede önérzete.

Velicu inspektor további jelentésében arról számol be, hogy Müller több fizetési jegyzéket megsemmisített. Ezeket a jegyzékeket Müller csak Balogtól kaphatta.

Müller erre visszavonta a vizsgálóbíró előtt tett beismerő vallomását és kijelenti, hogy ezeket a jegyzékeket Balog semmisítette meg.

Balog erre felugrik a vádlottak padjáról és így védekezik:

— Müller kérem lehetetlenségeket állít. A vizsgálóbíró előtt bevallotta, hogy ő semmisítette meg a jegyzékeket, most az ellenkezőjét állítja. Soha nem lehet tudni, hogy mikor mond igazat.

Elnök: Ezt én is szeretném tudni.

Balog ezután arról számol be a bíróságnak, hogy

az igazgatóság milyen módon játszotta ki a könyvelés után a pénzügyigazgatóságot, hogy minél kevesebb adót fizessen.

A mai tárgyalás végén ismét Müller Ede emelkedett szólásra.

— Engem csak az bánt, — ugymond — hogy azzal vádolnak, hogy tisztviselőtársamat bajba kevertem. Ez jobban fáj, mint az, hogy sikkasztottam. Én csupán annyit tudok, hogy 42 milliót sikkasztottunk és az összegben hárman osztozkodtunk.

Este 8 órakor az elnök holnap reggel 8 órára halasztotta el a tárgyalást, amely alkalommal Velicu inspektor folytatni fogja jelentését.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, csütörtökön 5, 7 és 9 órakor: MALEK MINT ÉDESVIZI TENGERÉSZ. Főszerepben: Buster Keaton. Kacagató vigjáték.

SELECT MOZGÓ. Premier! Marcella Albani és Walter Rilla-val a főszerepekben: ASSZONYBÜN.

ELITE MOZGÓ. Új műsor. KÉT ARAB LOVAG. Főszerepekben: William Boyd és Mary Astor.

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órakor új műsor: Olga Baclanova és Clive Brook-kal a főszerepekben az ELFELEJTETT ARCOK.

HIREK.

Reklámtrükk.

Elszörnyülködve olvastam a hirt, hogy egy kovnói borbélysegéd elmezavarában egymásután nyolc borotválkozó vendégnek vágta el a nyakát és a szerencsétlen, véres áldozatokat egyenként a műhely mellékhelyiségébe hurcolta, ahol borzalmas sebeikbe mind behaltak. Hideg borzongás futkározott a hátamon, ha arra gondoltam, hogy én is minden reggel a borbélysegéd kezébe adom az életemet és egy idegen egyén reggelenként élő késsel csiklandozza a nyakamat. Mit tudom én, hogy a segéd mit csinált az éjszaka... Talán megcsalta a felesége és most halálos ekscitációval néz minden vasaltnadrágu kuncsaftira, talán éheznek otthon a gyerekei s anarchista gondolatok rajzanak a fejében, vagy egész éjjel sokat ivott és agyának kerekéről elszabadult minden fék... Mit tudom én, ki az az ember, aki reggelenként élesfent borotválva hajlik a nyakama fölé és én hárgyu bizalommal tűröm, hogy késével a torkomat simogassa. Hátha hirtelen és éppen akkor jön rá az örület. Elvégre...

Elhatároztam, hogy ezentul otthon fogok borotválkozni, veszek egy zsillet-készüléket, amely még önmagammal szemben is megvéd, ha pillanat nyilag elmezavarba kerülnek netalán. Kétnapos szakállal kóborogtam és már-már arra gondoltam, hogy szakállt növesztek, ami Bodea doktor ur szerint kellemes hatással lesz szexuális képességeimre. Ma aztán kiderült, hogy minden ok nélkül gyulladtam be ennyire. Ugvancsak a lapokból olvasom, hogy a kovnói borbély rémhístóriájából egy szó sem igaz, az egészet egy londoni önborotvagyár találta ki és helyezte el a lapokban azzal a céllal, hogy a férfiakat elriassza a borbélytól és rászoktassa az önborotválkozásra.

Hát ez csakugyan pompás trükk volt. Engem és valószínűleg sok gyengébb idegzetű társamat is már majdnem sikerült elriasztani a borbélyműhely környékéről. Kissé szegyenkezve ültem le ma reggel a megszokott borbélyszékbe.

— Parancsoljon szerkesztő ur — udvariaskodik a segéd ur, régi jó ismerősöm, akivel a futball eredményeket szoktuk behatóan megtárgyalni — mi az, hogy két nap óta elhanyagol bennünket? Zavartan hümmögtem.

— Egy kis betegség. Idegzavaraim voltak. A segéd ur szánakozó fejcsoválás közben fog hozzá a pacsmagoláshoz. Majd az olasz-magyar meccsről beszél szinte fanatikus rajongással és hirtelen előrántja villogó borotváját. Ijedten rezzenek össze, amikor a hideg penge az arcomat éri, félszemmel a segéd ur arcát fürkészem... hátha... ei ostobaság... de mégis Kovnó... hiszen reklámtrükk volt... most a segéd ur kése a torkomra került. Nem bírtam tovább. Hirtelen eloltam a kezét és felálltam.

— Nem jól érzem magam.
— Mi történt kérem?
— Semmi. Egy kis idegzavar. Már el is múlt... buta vicc volt ezzel a reklámtrükkel. Folytathatjuk.
Gárdos Sándor.

— Milyen idő lesz holnap? Egyelőre zivataros, esős idő várható, megélenkülő szelekkel, később valószínű hősüléddésszel.

— A május 10-iki ünnepségek. A vármegyei prefektura ma kikézbessítette a május tizediki ünnepségekre szóló meghívókat. Mint jelentették, a városháza előtt tribün helyett az idén emelvény állítanak fel, amelyen a hatóságok és a sajtó képviselői foglalnak helyet. Az emelvény előtt vonulnak el Arad helyőrségének díszszázadai zászlókkal. Felsőbb rendület értelmében a katonai zászlókat kalapleemeléssel kell üdvözölni. A városháza erkélyén a hölgyek foglalnak helyet. Jegyek az erkélyre a polgármesteri hivatalban kaphatók.

Dramat sok ember irt,
De poloskát LOVAS egyedül irt
Arad, Strada Oltuz (Hijos-uca) 111.

Hosszu használatban minden gép és szerkezet romlik és kopik. Az emberi szervezet is elhasználódik az évek folyamán. Frissítse fel az elhasznált szöveteket és életanyagokat OVOMALTINE rendszeres használatával.

Aradmegyei urinő karriéréje Amerikában

Szabóné Jolán a saopauloi igazgatónő. — Ünneplék „Jolán néni”. — A magyar kormányzó kitüntetésé.

Az aradmegyei Kisjenőben évekkal ezelőtt fogalom volt ez a két szó: „Jolán néni”. Jelentette a jószágot, a szeretetet, a kisjenői fiatalságnak oktatását, nevelését. Jolán néni otthon volt minden kisjenői uricsaládnál, Seholsem vendég, mindenütt családtag. Elkövetkezett az idő, hogy a gazdasági leromlás végigszántott Kisjenő társadalmán és azok a famillák, ahol Jolán néni zenére, nyelvekre és egyebekre tanította a fiatalságot, mind sűrűbben omlottak össze, vagy vándoroltak külföldre. Néhány évvel ezelőtt aztán Jolán néni is összecsomagolt és elhagyta Kisjenőt. A legjobb embereinek se mondta meg, hova megy, csak ennyit:

— Majd írok, ha révbe jutok valahol.

Nem jött róla hír sokáig. Végre Toldy Lajos, a Kisjenői Takarékpénztár igazgatójának családja értesítést kapott, hogy Jolán néni Délamerikában, Sao Paolóban telepedett le, ahol tanítónői állást kapott az ottani magyar iskolában. Alig egy évvel azután egyik délamerikai magyar lap jutott el Kisjenőre, amelyen egy csoportkép közepette, ott állott Jolán néni, mellette a saopaulói magyar konzul és körülötte a város előkelőségei. A kép alá az volt írva: „Jolán néni a magyar iskola igazgatónőjét ünnepli Sao-Paoló közönsége”.

— Marsieu dr. elvállalja a nyugdíjasok egyesületének diszelnökségét. Ma délelőtt az aradi Nyugdíjasok Egyesületének vezetősége felkereste Marsieu Justin dr. vármegyei prefektust hivatalában és felkérték, hogy vállalja el az egyesület diszelnöki tisztségét. A prefektus kijelentette, hogy ismerve az egyesületet és annak vezetőit, készséggel tesz eleget kérésüknek. Egyben megígérte, hogy a nyugdíjasok törekvéseit töle telhetőleg támogatni fogja.

— KERESZTREJTVÉNY ROVATUNKAT a nyári szezon alatt szüneteltetjük. Mult heti keresztrejtvényünk nyertesek lapunk szombati számában közölnük.

— A „Jézus élete” című bibliai dráma Temesvárott. Több oldalról felmerült az óhajítás, hogy Fuchs György hatalmas művét az aradi műkedvelő társaság Temesvárt is mutassa be. Ugy látszik ez az óhajítás most teljesedni fog, mert Temesvárott egy lelkes gárda alakult, mely műkedvelőinket segíteni fogja a darab színrehozatalában. Barán Coriolán dr. polgármester pedig a városi színházat május hó 29-ikére díjtalanul bocsátotta a műkedvelő társulat rendelkezésére. Az előadás bizonyára Temesvárott is a legteljesebb siker jegyében fog lefolyni.

— Fényes ünnepély lesz május 11-én este fél kilenc órakor a Minorita Kulturházban az Anyák napja alkalmából. Belépő-díj nincs, kötelező csupán a műsor, mely pénztől kezdve kapható a Vasárnap kiadómivatalában.

— Műtárgyakkal verték meg a kritikusát. Velencéből jelentik: A nemzetközi művészeti kiállításon nápolyi festők megtámadták a Corriera dela Sera Oinetti nevű kritikusat és több műtárgyat összetörték rajta.

— Patt autóbaleset folytán elvesztette egyik szemévilágát. Kopenhágából jelentik: Senstörn Károly moziszínész, aki az egész világ előtt népszerű Pattot személyesíti, igen súlyos baleset érte. Tegnap este lányával egy autótaxi utat, amikor egy fordulónál a gépkocsi beleszaladt egy tüzelő-szerelvénybe. Az összeütközés következtében úgy a közkedvelt moziszínész, mint a leánya súlyosan megsebesültek és pedig oly szerencsétlenül, hogy Patt egyik szemévilágát elvesztette, a leánya pedig mindkét szemére megvakult.

— Rákóczi-émlékművet állítanak Romhányban. Budapestről jelentik: A „Rákóczi-kör” II. Rákóczi Ferenc emlékére, utolsó csatájának színhelyén, Romhányban, a csata 220. évfordulóján maradandó emlékművet állít.

Hajhullás, hajkorpa

képződés ellen használjuk a dr. Földes-féle Veropetrol hajszeszt. — Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

Azóta csak időnként jött hír róla, amikor egy-egy kivándorolt aradmegyei magyar írt haza a családjának és áradozva beszélt Jolán néni lelkes jószágáról, amellyel földijeinek segítségére volt.

Ma Budapestről jelentik, hogy a magyar hivatalos közlöny legújabb száma a következő hirt hozza:

Kitüntetés. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére özv. Szabó Jánosné, szül. Török Jolánnak a saopaulói magyar iskolák igazgatónőjének a Brazíliai Magyar Segélyegylet keretében kifejtett jótékony működésével szerzett érdemeiért a magyar Vörös-kereszt érdemérmét adományozta.

Jolán néni férje, néhai Szabó János gazdasízt volt József főherceg kisjenői uradalomban. Korán meghalt és özvegye beköltözött Kisjenő községbe, ahol intelligenciájával és meleg szívével generációkat nevelt fel. Mikor Délamerikában kezdte meg munkáját, tul volt már a fiatalos energia évein, de lelkesedése és munkabírása a régi maradt, nem mindennapi jelétl annak, hogy egy idegen világban ismeretlen emberek között, rövid idő alatt pozíciót, tiszteletet, sőt kitüntetést tudott szerezni magának.

— Egy bánati fürdőhely fejlődése. A Bánát egyik legkiecsőbb fekvésű, hatalmas erdőségek és parkok által övezett, hosszú évszázadok óta csodálatos gyógyhatásáról híres Bogdarigós fürdő nagyarányu fejlődéséről nyertünk értesülést. Székely László műépítész terve szerint, ki, mint ismeretes, számos monumentális palotának megalkotója, strand-fürdő épül Bogdarigóson. Külön érdekessége egyébként Bogdarigós fürdőnek ezidén, hogy a bánati szépségkirálynő, Hagyo Baba nyári rezidenciája Bogdarigós lesz, tekintettel arra, hogy Miss Bánát papája, a lippai Central-szálló eddigi tulajdonosa, bérlője lett a bogdarigósi vendéglőnek.

— Cipészkalapáccsal agyonvert egy pincért és kifosztotta. Zsolnáról jelentik: Tegnap reggel Turócszentmártonban, a Damla-vendéglő kertjében, borzalmasan összeroncolt fejű férfihullára találtak a járőrök. A csendőrség megállapította, hogy az áldozat Lovcký Árpád 19 éves pincér, aki egyik ottani szállodában volt alkalmazva. Kiderült, hogy a pincérnél előző este 5000 korona készpénz és egy 4000 koronás betétkönyv volt. Ezek az értékek eltűntek. A csendőrség rendőrökutyaival fogott hozzá a nyomozáshoz, amely eredménnyel is járt, mert a kutya Vajda József cipészsegéd lakására vezette a csendőroket. A cipészsegéd rövid vallatás után váratlanul megtört és beismerte borzalmas tettét. Elmondotta, hogy zárás után mulattak Loveckyvel, majd azzal csalta barátját a vendéglő kertjébe, hogy ott két nő vár rájuk. Ott aztán Vajda egy cipészkalapáccsal Lovecky szemébe csapott és addig verte, amíg élet volt benne. A gyilkos cipész azután kifosztotta barátját. A csendőrség letartóztatta Vajdát.

— Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőfögésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosán dicsérik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Kegyelmet kérnek a zsidók a halált ítélt araboknak. Jeruzsálemből jelentik: Előkelő zsidók a londoni angol kormányzótól kegyelmet kértek a pogrom miatt halált ítélt araboknak, mert szerintük azok csak eszközök voltak, de az értelmi szerzőket nem lehet kézrekeríteni.

A moreni-i szondatüz robbanással fenyeget.

(Bucuresti, május 7.) A moreni-i szondatüz napról-napra veszélyesebb méreteket ölt. A föld belsejében égő nyersolaj egyre nagyobb területeken harapózik el és robbanással fenyegeti az egész petroleum-mezőt. Az égő szondából időnként hatalmas, fekete füstoszlopok törnek elő, ami azt jelzi, hogy a nyersolaj eruptív ereje nem csökken. A mérnökök és szakemberek egész hadserege a legkülönbözőbb módszerekkel próbálkozik, de a veszedelmes tűz eloltására irányuló minden kísérlet eredménytelenül végződik. A fantasztikus méreteket öltött földalatti tüzzel szemben tehetetlenül áll az emberi tudás és leleményesség.

— **Nagy tűz Sinaiban.** Bucurestiből jelentik: Sinaiban ma nagy tűz pusztított. Négy villa a lángok martaléka lett.

— **A nevelőintézet romantikája.** Rómából jelentik: Nápoly közelében, a muscói nevelőintézet leány növendékei, akik a legelőkelőbb emberek leányai közül kerültek ki, délutáni sétájukat végezték. A sétáló leányokra egy revolveres fiatalembercsapat támadt és elrabolták a 17 éves Rosa Murot. A rendőrségi nyomozás eddig nem derítette ki, hová vitték a leányt és kik voltak a támadók.

— **Az Aradi Nyugdíjsegélyesület hivatalos közleményei.** Van szerencsénk értesíteni egyesületünk újonnan megválasztott választmányi tagjait, hogy az alapszabályaink 24. cikke értelmében, e hó 11-én, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor a vérmezei székház tanácsstermben, a közgyűlést követő első választmányi gyűlést tartjuk, amelyre a választmányi tagok pontos és teljes számban való megjelenését kérjük. A program előzetes ismertetése céljából e hó 8-án, csütörtökön este 6 órakor egyesületi irodahelyiségünkben értekezletet tartunk, melyre az ügy fontosságára való tekintettel, a választmányi tagok pontos megjelenését kérjük. A z e l n ö k s é g.

— **15 évi fogházra ítelt gyilkos.** Luxemburgból jelentik: Ascanio a luxemburgi olasz követség iroda igazgatójának gyilkosát 15 évi fogházra ítélte a luxemburgi legfelsőbb bíróság. Sem az ügyész, sem az elítelt nem nyugodott meg az ítéletben és mindketten kérték a per újrafelvételét.

— **Székhámos álherceg.** Berlinből jelentik: Néhány nappal ezelőtt az egyik berlini pályaudvaron letartóztattak egy Haider Géza nevű állítólagos diákot, aki Berlin és Hannover több nagy szállodájában számlatartozásokat hagyott hátra és megszökött. Haider Németország különböző városaiban, mint San Martino hercege szerepelt és mindenütt felségnek szöktetett magát. A rendőrség a fiatal Haider börtönjében többszáz névjegyet talált, a következő szöveggel: „Il Duca Gheza di San Martino di Pescolanciano di Urbino-Napoli”. Megállapítást nyert, hogy az álhercegnek számos nőismerőse volt az artistavilágból, akik között a fiatal herceg nagy népszerűségnek örvendett. Haider azt állítja, hogy olasz állampolgár, aki édesanyja ügyeiben utazik és villájuk van Nápoly elővárosában. A hannoveri rendőrség a múlt héten kihallgatta Haidert az olasz konzulátus egyik tisztviselője is, majd kihallgatása után szabadlábra helyezték. A berlini rendőrség most az olasz hatóságokkal karöltve, Haider Géza előéletének megállapításán fáradozik.

Az összes utazási és vízumkedvezményekről tájékoztat a **DACIA** hiv. menetjegyiroda **SÁNDOR FERENC** könyvtárában.

— **Temesvár a drágaság ellen.** Temesvárról jelentik: A város interimár-bizottsága tegnap azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy az élő állatok árához viszonyítva a húсарак igen magasak és hogy az alacsony terményárak mellett a pékek a kenyér és sütemények árát még mindig igen drágán árulják. Az interimár-bizottság külön a bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására és ez az albizottság már holnap megteszi a jelentését tapasztalatairól. A város egészen bizonyosan az árak leszállítására fogja felszólítani a mészárosokat és pékeket és ha ez nem jár majd eredménnyel, akkor ismét be fogják vezetni a maximális árakat.

SPORT.

Összeállították az olaszok ellen szereplő magyar tizenegyet.

Tréneri felügyelet alatt a Hűvösvölgyben a magyar reprezentatívok. — Változtatások az olasz csapat összetételében.

(Budapest május 7.) Az eredeti tervtől eltérően az olaszok első hivatalos fogadtatása nem Székesfehérváron lesz, hanem Nagykanizsán.

Pataky Mihály a PLASz kapitánya ma délután tréninget tartott a válogatott keret játékosaival és a következő tizenegyet tartotta érdemesnek arra, hogy Magyarországot képviselje a nagy összecsapáson. Aknai—Korányi, Fogoly III.—Borsányi, Turay, Vigh—Markos, Takács II., Ormos, Hires, Titkos. A válogatott csapat általában meglehetősen kellett, mert napok óta 9 pontja fix volt, csupán a centerfedezet és a center helye volt bizonytalan. A centerfedezet kérdése megoldódott azzal, hogy Turay állapotában erős javulás állott be. Az irányító csatár helyére pedig teljesen tökéletes embert nem talált — s így az adott körülményeknek legmegfelelőbbet, Ormos választotta.

A válogatottak még ma este Hűvösvölgybe mentek és ott fognak maradni a mérkőzés napjáig tréneri és vezetőségi felügyelet alatt.

(Róma, május 7.) A szombaton Magyarországra érkező olasz válogatott futbalcsapat, valamint a kísérő expedíciót, Lessora gyarmatiügyi államtitkár fogja vezetni, aki egyben Olaszországot hivatalosan képviselni is fogja.

A tegnap közölt olasz válogatott csapatban Pozzo szövetségi kapitány némi változtatásokat eszközölt, mivel az eredetileg kijelölték között több sérült van. A szövetségi kapitány szintén eltekint Cesarini, az új argentin akvizitő szerepeltetésétől és ezt azzal magyarázza, hogy nem akarja, hogy első ízben éppen

— **1600 ágyas szeretetház épül Budapesten.** Budapestről jelentik: A magyar főváros a Maglódi-úton egy 1600 ágyas szeretetházat létesít. Egyelőre csak az 520 ágyas kórtermét építik fel a szeretetháznak, melynek költségtérítése meghaladja a 4 és fél millió pengőt. A népiéleti minisztérium az építkezéshez szükséges pénzt a mai napon kiutalta és így a legrövidebb időn belül megkezdik az építkezést.

— **Háromlábú gyermek született.** Rómából jelentik: Dolle Maggioreban egy háromlábú gyermek született, a korcszülött csak néhány órát élt.

— **„Te juttattál a börtönbe.”** Timisoaráról jelentik: Visa György ügynök 1927. novemberében fegyveres merényletet követett el különváltan élő felesége ellen. Többször rálőtt az asszonyra, de a golyók véletlenül a lakásban tartózkodó Pichl Sámuel ékszerészt találták és halálosan megsebeztek. A törvényszék Visát öt esztendőre börtönre ítélte, de a tábla az ítéletet másfél évre szállította le. Pichlné nemrégén válopert indított férje ellen és ennek a pernek tegnap volt a tárgyalása. A fogházból meghírcsélve hozták fel a tárgyalóterembe Visa Györgyöt, a merénylő ügynököt, aki a tárgyalóterembe érve, durva szavakkal támadt feleségére: — Te juttattál a börtönbe, de nem fogom tűrni, hogy a gyermekem anyjához legyen hasonló! — kiáltotta többek között a felesége felé. A teremben levők csak nagynehézen tudták lecsillapítani a felizzott embert. A bíróság előtt Visa tagadta, hogy feleségét meg akarta volna gyilkolni és azt mondta, hogy csak rá akart ijeszteni az asszonyra. Vallomásaiban keleteltette, hogy csak akkor hajlandó válni feleségétől, ha az kötelezi magát, hogy kislányát nevelőintézetbe adja. A bíróság azonban mégis kimondta a választ, mert a bűnper irataiból kiderült, hogy Visa meg akarta gyilkolni a feleségét.

— **Tűzvész egy vas megyei községben.** Szombathelyről jelentik: A vas megyei Pápac község egyik háza ma délután kigyulladt és a szélvihar következtében a lángok szörnyű pusztítást végeztek. Leégett 26 lakóház és a hozzájuk tartozó gazdasági épületek. A Szombathelyről kivonult tűzoltóság csak este tudta a tüzet lokalizálni. A kár óriási.

az „Európa“ kupa döntőmérkőzésen huzza magára az „azurkék“ trikót. Rosetta, az olasz válogatott torinoi hávédje a vasárnapi mérkőzésen megsérült s amennyiben őt is nélkülözni kellene, úgy az olaszok egyik legszilárdabb oszlopukat kénytelenek majd pótolni.

Pozzo szövetségi kapitány a mai napon a következőben publikálta a Budapesten szereplő tizenegyet: Combi—Monzeglio, Calligaris—Barbieri, Pitto, Ferraris—Constantino, Baloncieri, Meazza, Magnozzi, Orsi. A kijelölt rendes tartalékokon kívül a szövetségi kapitány mindenestre az expedícióval viszi úgy a sérült Rosettát, mint az argentin Cesarini. Rosetta, amennyiben sérülését a mérkőzésig kiheverné, úgy szintén részt vesz a játékban. Cesarini viszont, csak abban az esetben kerül be, amennyiben a magyar sportvezérek nem kifogásolnák játékát.

Az olasz válogatottak pesti fogadtatása.

(Budapest, május 7.) Az MLSZ hatalmas programot dolgozott ki az olasz válogatottak és vendégek fogadtatására. Székesfehérváron az MLSZ elnöke Kray István báró, Fischer Mór és Minder Frigyes alelnökök üdvözli. Szombaton délután Dréhr államtitkár teát ad tiszteletükre. Este diszeldadás lesz az operában, amely előtt Vass József üdvözli őket a magyar kormány nevében. A mérkőzésen megjelenik Horthy Miklós. Magyarország kormányzója és Bethlen vezetésével a kormány tagjai.

— **Rádióleadóállomás lesz Szegeden.** Szegedről jelentik: A törvényhatósági testület mai ülésén Kogutovitz Károly egyetemi tanár indítványára a tanács egyhangulag elhatározta, hogy a kormánytól rádióleadó állomás létesítését fogja kérni.

— **A Szécsi és társa-cég likvidálása.** Ismeretes, hogy a Szécsi és társa textil-cég aradi fióközlete felszámolás alatt áll. A cégnek az aradi Minorita-palotában lévő üzletteliségében az utóbbi időkben már áruja nem volt és csak a likvidáció eljárása folyt s a cég költözés előtt állott. Szécsieknek azonban a háztulajdonos Minorita-renddel még két esztendőig érvényes bérszerződésük volt, amelynek a likvidáció kapcsán nem tudtak eleget tenni és a hátralevő házbérszöveget nem tudták a Minorita-rendnek biztosítani. A Minorita-rend ekkor megegyezett a Szécsi-céggel, hogy a 680 ezer lejes jogos házbérszöveget elengedése fejében a cég átadja a Minorita-rendnek a jóval kisebb értéket reprezentáló berendezési felszerelését. A békés megegyezés után a Szécsi-cég ma költözött ki a helyiségéből a Neuman-házban lévő új irodájába, ahol tovább folyik a likvidálás. A Minorita-rend komolyan az átengedett berendezési tárgyakból egy irodához szükséges felszerelést még rendelkezésére is bocsátott Szécsieknek. A cég a régi helyén tehát megszűnt és a rend a nagy üzlethelyiséget, amelyre a jelenlegi körülmények között nem igen talál bérlőt, több kisebb helyiségre parcellázta.

— **Letartóztatási parancs egy váltóhamisító báró ellen.** Budapestről jelentik: A budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírája elrendelte Watzdorff Konrád báró letartóztatását. A vizsgálóbíró magánokirathamisításban találja Watzdorffot bűnösnek. A vizsgálóbíró egyidejűleg elrendelte a Watzdorff-váltó ügyében szereplő pénzügyőrök letartóztatását is.

— **Jéglőfizetéseket Reusz-cég bármikor felvesz.** Pontos szállítás. Telefon 141.

— **Leonhardi világhírű tintái ismét mindenütt kaphatók.**

Nagyszerű találmány, mely a levegő villamos-ságát világitásra használja föl.

Egy nápolyi műegyetemi hallgató a feltaláló.

(Nápoly, május 7.) Egy Napella Valer nevű műegyetemi hallgatónak sikerült felfedeznie technikai szempontból rendkívül értékes készüléket. A fiatal feltaláló ugyanis konstruált egy készüléket, mellyel a levegő elektromosságát is fel lehet használni. Készülékének élet-

képességét azzal bizonyította be, hogy főbb, mint egy órán keresztül égetett készülékének segítségével egy 150 voltos villanykörte. A szakértők, valamint Napella tanárjai nagy jövőt jósoltak a fiatal feltaláló készülékének.

A szerelem detektívjei.

Hogyan dolgoznak a magánnyomozók, akiknek „hütlenségeket” és hasonló ügyeket kell kinyomozniok.

(Bécs, május 7.) A nyomozás korántsem olyan romantikusan primitív, mint Conan Doyle hősei azt velünk el szeretnék hiteitni. A Bécs egyik legforgalmasabb utcájában levő nyomozóiroda jól megszervezett modern üzemi, amely számos nyomozót foglalkoztat. Anna regénybe illő bűnügyek szereplői, amelyeknek szálaít szakavatott kezek igyekeznek kibogozni, sokszor a legmagasabb társadalmi körökhöz tartoznak.

Az a fiatal detektív, akit a szép R. asszony szerelmi afférjának kinyomozásával megbíztak, bizonyára nem állott könnyű feladat előtt.

Az asszony hosszabb idő óta intim viszonyt folytatott egy dúsgazdag nagybirtokossal, anélkül, hogy férjének csak halvány sejtése is lett volna a dolgról. A felszarvazott férj végül mégis csak gyanút fogott és fiatal felesége megfigyelésével magán-detektívet bízott meg. A férj elhatározta, hogy próbára teszi feleségét és látszólag üzleti utra indult.

Az asszony férje távollétét arra használta fel, hogy a Semmeringre utazzon, ahol egy előkelő szállodában vett ki szobát.

Néhány órával később „véletlenül” találkozott a szálló halljában egy elegánsan öltözött urral, aki tiszteletteljesen üdvözölte és érdeklődött hogyléte iránt. A detektív, aki az asszony minden lépését követte, mindjárt gyanította, hogy a „bécsi ismerős” az asszony szeretője. Mindketten rendkívül óvatosan viselkedtek, úgy, hogy a gyanút egyelőre semmi pozitívummal nem lehetett alátámasztani. A detektív ezért kivette az asszony szobájával szomszédos szobát. R. asszony az első két napon csupán arra szorított, hogy barátjával hosszabb sétákat és autókirándulásokat tegyen. Házasságtörésről egyelőre szó sem volt. A harmadik este a detektív félig elnyomott nevetést, gyengéd suttozást és csókok cuppanását hallotta R. asszony szobájából. A pár közben félretett minden elővigyázatosságot, úgy, hogy a detektív a fal mellett minden szót tisztán hallott.

Elővette tehát jegyzőkönyvét és gyorsírassal feljegyezte a párbeszédet, az epedő sóhajokat és csókokat is beleértve. A férj pedig másnap megkapta az irodától a szép tisztára lekopogtatott jegyzőkönyvet, amely a valóokat tartalmazta.

Sok affér, amely első pillanatra tréfának látszik, a valóságban rendkívül tragikus. A tragikus esetek közé tartozik egy szép fiatal hölgy afférja, aki egy nős nagybirtokossal tartott fenn intim barátságot. A nagybirtokos bőkezűen támogatta barátját. A hölgy egyszer megismerkedett egy külföldi fiatalemberrel, akire fülig beleszeretett. A hölgy az idősebbik barátjától kapott pénz nagyrésztét a fiatalembernek küldte, aki viszont ledér nők társaságában különböző bárókban mulatta el az ajándékokat. A folytonos izgalom és a kettős játék lassanként felőrölte a hölgy idegzetét, aki morfinista lett. A szép fiatal nő élete később meglehetősen szomorúvá vált. Gazdag barátja nemsokára meghalt és az elkenyveztetett fiatal hölgy a legnagyobb nyomoruságnak volt kitéve. Fiatal barátja természetesen azonnal cserbenhagyta, míhelyt fogytán volt az anyagi eszközöknek.

Az sem tartozik a ritkaságok közé, hogy

egy házassági férfi egyszerre három nővel tart fenn viszonyt. A bécsi társaság egy ismert hölgytagja néhány évvel ezelőtt megismerkedett egy bankárral. A hölgyet őszinte szerelmével szálai fűzték a bankárhoz, aki házasságban és két gyermek atyja.

A férfi hajlandóan nyilatkozott, hogy eiválk feleségétől és nőül veszi imádottját. Barátnője azonban a bankár gyermekeire való tekintettel nem tanácsolta a válást. Néhány hónappal ezelőtt a hölgy valami sajátságos változást vett észre barátja magaviseletében. A magán-detektív nyomozása megállapította, hogy a bankár közben egy harmadik nővel is viszonyt kezdett.

Amikor barátnője ezt szemére vetette, kijelentette, hogy még most is őszintén szereti, de azért eszeágában sincsen legújabb viszonyát miatta feladni. A hölgy ennek ellenére is hű maradt a bankárhoz és egy időre elutazott Egyiptomba, hogy ott feledést keressen. A hölgy most azt reméli, hogy ha visszatér Bécsbe, sikerülni fog barátját visszahódítani.

A csernovitz-máramarossziget-nagyvárad peage-vonal menetrendje.

Tegnap adták át a forgalomnak a Csernovitz-Máramarossziget-Nagyvárad peagevasutvonalat, amely óriási előnyt biztosít az utazó közönség számára, amennyiben eddig mintegy két napos kerülőt tenni Bucurestin át, vagy utlevét kellett váltani lengyel és cseh vízummal, hogy az ember ismét megérkezzen a romániai Csernovitzba. Ezen a peage vonalon, bár a vasutvonal két idegen országon halad keresztül, nem kell utlevél. Az utasok azonban lengyel és cseh területen levő állomásokon nem szállhatnak le. Egyelőre csak egy gyorsvonatpár közlekedik a következő menetrenddel:

A gyorsvonat Csernovitzból 21.35 órakor indul, Máramarosszigetre 5.28 órakor érkezik. Indul 5 óra 45 perckor, Halmiba érkezik 7 óra 45 perckor, tovább indul 7.56-kor. Szatmárra érkezik 9.26 órakor, indul 9.33-kor és Nagyváradra érkezik 12 óra 35 perckor, Arad felé sajnós csak négy óras várakozással van ennek a vonatnak csatlakozása. 16 óra 35 perckor indul a legközelebbi vonat (személy) Aradra, amely ideérkezik 20 óra 19 perckor. Temesvár felé tovább indul, a csatlakozása 20 óra 50 perckor és Temesvárra érkezik 22 óra 16 perckor. Az ellenvonat Nagyváradról 15 óra 05 perckor indul. Szatmárra érkezik 18 óra 10 perckor, tovább indul 18 óra 22 perckor. Máramarosszigetre érkezik 20 óra 18 perckor, tovább indul 20 óra 30 perckor és Csernovitzba érkezik reggel 6 órakor. Az ellenvonathoz Nagyvárad felé Aradról 9 óra 40 perckor van egy személyvonat-csatlakozás, amely 13 óra 32 perckor érkezik Nagyváradra. Temesvárról is van közvetlen összeköttetés, amennyiben az onnan 7 óra 45 perckor érkező személyvonat 9 óra 12 perckor ér Aradra, tehát az utazó kényelmesen eléri a 9 óra 40 perckor induló, Várad felé menő személyvonatot. Érdekes, hogy a Temesvár-Arad-Várad közvetlen összeköttetés vonatai egyáltalában nem alkalmazkodnak az új Csernovitz-Máramarossziget-Nagyvárad közötti peage-vonalhoz.

CALACEA meleg fürdő

május 1-től nyitva.

Telefon No. Barateaz 2.

Természetes meleg 39° Celsius kénos és jód tartalmu viz. Kitűnő gyógyító eredményeket mutat fel reuma, köszvény, ischias és bennlásoknál. Olcsó jó konyha, kényelmes lakások.

Temesvár-aradi vasútvonal. Vasutállomás Herczysfalva, ahonnan autóbusz forgalom. Közvetlen autóbuszforgalom Temesvárról.

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál: KELLER, fürdőigazgatóság, Calacea

Ugyanott 6 szép fiatal róka eladó.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, május 6

Bucuresti, 17. Szórakoztató zene. 18.30. Könyvzene. 20. Gramofon. 21. A Carmen-énekkar egyházi és román dalokat ad elő. 22. Színházi előadás. — Belgrad, 11.30. Gramofon. 13.45. Déli zene 18.30. Jazz. 21. Ljubljana, 23.15. Rádiónégyes — Berlin, 19.20. Frankfurt, 20.25. Dívatos dalok. 21.30. Csajkovszkij-émlék est Utána tánczene. — Königswusterhausen, 17. Berlin, 20.25. Weber: „Büvös vadász” című operája a Kroll-operából. Utána berlini műsor. München. Gluck „A mekkai zarándokok” című háromfelvonásos vig-oprája — Prága, 12.15. Gramofon. 13.35. Déli zene. 17.30. Katonazene. 21.45. Krzsiskovszky-émlékünnep. 22.30. Arányi Julia zongoraversenye. 23.15. Orgonazene a Beranek-moziból. — Toulouse, 19. Dalok. Műdalok. 19.50. Hangverseny. 20.30. Vegyes hangverseny. Majd: Harmonikázás. 21.25. Részletek Gounod „Faust” jából és Mascagni „Parasztbecsület”-éből. 22. Hangverseny. — Budapest, 10.15. Hangverseny. 1.05. Mándits-szalonzenekar hangversenye. 5. Rádió Szabad Egyetem 6.40. A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye. 9.20. Színműelőadás a Studióból „Machbeth”. Dráma 5 felvonásban. Irtá: Shakespeare. 11. Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye az Enke-kávéházból.

PÉNTEK, május 9.

Bucuresti, 17. A Marco-zenekar, 20. Gramofon, 21. Operaest. — Belgrad, 11.30. Gramofon. 13.45. Déli zene. 18.30. Jazz, gramofonon. 19.00. Harmonikázás. 21. Mendelssohn-est. 22. Operaáriák és kettősök. 23.15. Séta Európán át. — Berlin, 18. Lesser Erzsébet hegedű művész női játéka. 19. Új műdalok. 19.55. Vendégül zene. 21.30. Népszerű zenekari verseny. Utána nemzetközi indulók előadása. — Hamburg, 18.55. Szórakoztató zene. 21. Népszerű hangverseny Lóránd Edit hegedűművész közreműködésével. — Róma, 22.02. Kalmán: Chicagói hercegnő. — Stockholm, 19.30. Könyvzene. 21. Vonóskar. 23.15. A „Rigoletto” c. háromfelvonásos opera gramofonon. — Toulouse, 19. Tánczene. 19.35. Spanyol dalok. 20. Dalok. 20.30. Bécsi zenekar. Katonazene. 21.25. Operett dalok és operett részletek. 22. Könyv zene. — Wien, 13. Geiger-zenekar. 16.30. Gramofon. 17.30. Hangverseny. 21. Bittner: „A zenész” c. kétfelvonásos operája. — Budapest, 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 13.05. Kurina Siml és cigányzenekarának hangversenye. 6. Gramofonhangverseny. 7.35. Krudy Andor cimbalomművész hangversenye. 8. Kosztolányi Dezső felolvasása: „Szatirikus rajzok. Utána kb. 11.30. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból.

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weltzer J.-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszertüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

Uj királyi nász van készülöben.

Hollandia jövendő királynőjének egy német herceg lesz a férje.

(Berlin, május 7. 'Az Aradi Közlöny bérleti tudósítójától.) Egész Németországban nagy érdeklődéssel fordul a közvélemény a titokzatos Wilhelm von Erbach-Schönberg herceg felé, mert néhány hónapja az a hír járja, hogy ma, a hercegnő nagykorúságának napján teszik közzé eljegyzését Erbach-Schönberg herceggel. A vőlegényjelöltet különben Vilma királynő és a hercegnők is alaposan megpróbálták és úgy hárlik, hogy az összes jelek közül a herceg nyerte meg legjobban az illetékes körök tetszését és elismerését.

Vilmos herceg, Julianna jövendőbelije ezidőszerint 22 éves. A hannoveri erdészeti főiskola hallgatója és rövidesen leteszi utolsó szigorlatát. Németországban az erdészeti akadémián, ha a hallgatók oklevelet akarnak szerezni, előbb gyakorlatot is kell mutatni, úgy, hogy a főiskola elvégzése több időt vesz igénybe, mint például egy orvosi fakultásé. A herceg különben Németország egyik legrégibb családjának sarja. A hercegi ház alapítója: Einhard, Nagy Károly császár titkárja volt, aki a császár Emma nevű leányát vette el feleségül.

A vőlegény családjának birtokai nem nagy kiterjedésűek: a Rajna egyik regényesen szép vidékén fekszenek, amelyet Németországban „Gottes Wundergarten”-nek (Isten csodakertjének) neveznek. A birtokon van a germán legendából ismeretes Odion erdeje, a

melyben Hagen (lásd: Istenek Alkonya) megölte Siegfriedet. Az Einhard-motivum hiteles-ségét tanúsítja egyébként egy, a X. században épült Einhardról elnevezett bazilika is.

Az Erbach-Schönberg hercegek földjén fekszik Michelstadt városa is, amelyben valaha Mihály arkangyal szobra állott és a városka tőle is kapta nevét. A reformáció korában azonban Mihály figuráját Justitia istenasszonyával váltották fel. A család tagjai 1903-ban kapták meg a hercegi címet; addig grófok voltak, de a német politikai életben sohasem játszottak különösebb szerepet. Az ifjú herceg, akinek alapos kiképzése van arra, hogy Európa egyik virágzó országában a jövendő királynő hitvese legyen, szerény, igénytelen fellépésű fiatal ember. Aki ismerik, azt mondják róla, hogy jellemre, modora erősen emlékeztet Albert hercegre, aki mint Victoria angol királynő férje egész Anglia rokonszer-vét meg tudta nyerni.

Az „Aradi Közlöny” t. hirdetőihez

Felkérjük a t. hirdető közönséget, hogy vasárnapi lapunk részére feladni szándé-
kolt hirdetését juttassa el legkésőbb pén-
tek délig lapunk kiadóhivatalába, mert az
egyesülés ünnepe miatt lapunk vasárnap
helyett május 10-én, szombaton reggel
jelenik meg.

KÖZGAZDASÁG.

Románia a németországi gabonaexportért felajánlja Német- országnak az ipari vámkedvezményt.

— A román-német kereskedelmi szerződés tárgyalásai. —

(Berlin, május 7.) Tegnap ismét folytak tárgyalások a román-német kereskedelmi szerződés megkötése ügyében. Antippa, a román megbízott ama nézetének adott kifejezést, hogy a kereskedelmi szerződést a román kereskedelmi és pénzügyi körök érdekeinek szemelöttartásával kell összehangba hozni.

Antippa mindenekelőtt arra hívta fel a német delegátusok figyelmét, hogy legkésőbb május

15-ig nyilatkozniok kell Románia ama kérelmét illetően, hogy Németország szállítsa le a gabona vámját és tegye lehetővé a román importot.

Amennyiben Románia e tekintetben meg tudja nyerni Németországot a maga számára, úgy semmi akadálya nincsen annak, hogy Románia a német iparcikkeket megfelelően alacsony vámtételek mellett bocsássa az országba, habár ezzel a román ipar óriási károkat szenvedne.

A szovjet ötéves gazdasági munkájá- nak csődje.

Mintegy két esztendeje a szovjetkormány ötéves gazdasági beruházási munkaprogrammot állított össze, természetesen a kommunista elvek alapján s ezzel akarta a tönkretett ipart és mezőgazdaságot ismét fellendíteni. Tagadhatatlan, hogy az öt éves munkaprogramm kezdetén, az első évben, az iparban némi fellendülés volt észlelhető, azonban a hivatalos jelentések is beismerik, hogy a nagy program második esztendejében megállapítható, hogy az távolról sem töltötte be a hoz-

zá fűzött reményeket. Kitűnik az, hogy a kommunisták jobb szárnyának az öt éves program összeállításakor emelt kifogásai s aggodalmi alaposak voltak és hogy a program elárthatatlan célokat tűzött ki.

Az ipari program a tőkebetétek rend-

Magaslattal gyógyhely és nyaralótelep
Steierdorf (Caras-m.)
800 m. a tenger színe felett, 10.000 holdnyi fenyveserdőtől övezve. — Elegáns villák új vízvezetékekkel és vízgyógyinté-
zettel. — Elsőrendű konyha. — A köz-
ponti intézetten kívül 18 magánvilla!
Románia legolcsóbb klimatikus gyógyhelye!
Kérjen prospektust!

szeres, szabályszerű emelkedéséből indult ki s ezzel egyidejűleg kellett volna emelkedni a munkabéreknek is, míg a termelési költségek csökkenők kellett volna. Mindezek a várakozások csak nagyon csekély számban teljesültek s a termelés mintegy 17 százalékkal maradt vissza. A terv finanszírozása szintén csak szép remény maradt. Az Ekonomiesokaja Zsizu erről a kérdéstről a következőket írta: Az öt éves program idej szakaszának meg nem valósítása különösen abban jelentkezik, hogy a termelési költségek nem csökkennek. Mintegy 400 millió rubelt kitevő deficitet várhatunk, mert a folyó évben várt tökéletesítés lényeges részét az ipar üzemi költségeinek megtakarításából kellene behozni. A pénzügyi helyzet megromlott. Ahelyett, hogy a folyó év első negyedében a várt 200 millió rubel betét befolyt volna, további 100 millió papír-rubel infláció keletkezett. Így ír a szovjetirodalom legelső közgazdasági tanácsának a hivatásos sajtószerve. Az ipar fejlett ágaival szemben támasztott követelményeket lezártították, hogy ily módon az ipar egyéb hátrányosabb helyzetben lévő ágazatai segítsenek. Így a stalingradi acélművek beruházása elmarad. A szovjetkormány öt éves programjától sok nyugateurópai közgazdász megijedt. A valóság az, hogy kommunista alapon egyszerűen lehetetlen versenyképes gazdálkodást folytatni; az öt éves program egyszerűen csődöt mondott.

— Bécsben lesz a középeurópai tőzsdekonferencia. Budapestről jelentik: A középeurópai tőzsdekonferenciát ez évben Bécsben rendezik meg az országos középeurópai áru- és értéktőzsdék, a hó utolsó napjaiban.

— Biztosító kartell készül Budapesten. Budapestről jelentik: Kartellt készülnék alakítani a budapesti összes biztosító intézetek. Érdekeltek körökben nagy nyugtalansággal tekintenek az alakuló kartellba.

— Kedvezően állanak a vetések. Bucures-tiből jelentik: A földművelésügyi miniszter jelentése szerint, a vetés állása igen kedvező és jobbnak ígérkezik, mint az utóbbi öt évben.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

A Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) közepén
irodának, klubhelyiségnek stb. alkalmas
nagyterem, hozzátartozó 3 szobával
f. évi november 1-től kiadó.
Cím a kiadóhivatalban.

NYILTÉR.
E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.
ÉRTESETÉS.
Dr. Lövinger Miksa
v. kórházi főorvos, bel- és idegbetegségek szakorvosa lakását és rendelőjét
Bulev. Carol 79. (v. Erzsébet körút)
helyezte át. (A lyceummal szemben.)
Fogad: 9-10-ig, 3-1/2-ig.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy június 1-től
szemétfuvarozást vállalom. A fuvarozást 50%-
al olcsóbban végzem, mint bármely más vállalkozó.
Megbízásokat szíveskedjenek levelezőlap útján velem
közölni. Szíves pártfogást kér
Szvereilla Avram v. György-u. 129.

Hirdessen
a 45 éve fennálló
Aradi
Közlönyben

Buziás gyógyfürdő (Román Naubeim)
Páratlan szénsavas radioaktiv sós-vasas forrásvizekkel. — Biztos gyógyhatás
szervi, elhízásos érlelmeszesedéses szív és vérkeringési zavaroknál. Vesebal,
vérszegénység, izomcsúsz, hólyaggyulladás és kimerüléssel idegesség esetén.
Női betegségeket, a változások zavarok, fertőző betegségeket, mérgezőek nyomán
fellépett idegjelenségek (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel. Természetes
szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, ki-
tűnő konyha, elsőrendű szállodák, diétás pontok mérsékelt árakkal.
Uj modern uszoda napfényes stranddal.
FÜRDŐIDÉNY MÁJUS 15-TŐL OKTÓBER 1-IG. — Prospektust, invitációkat
szívesen küld
Musehong Buziási Gyógyfürdő R. T.
Fürdőigazgatóság BUIZÁS, BÁNÁT.

APRO HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóix hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködére válaszolunk. Ajánlatok jelígis levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

BRAZILIAI kávéültetvényes kér helyzetjelentést Cremonáról és programot a Festwocheről. 2018

ALKALMAZÁS.

MAGÁNOS urinő házvezetőnél állást keres magános urnál. Cím Hunadeora. Str. George Danika. Jelige D D. 2004

JÓLFŐZŐ SZAKÁCSNÓ urhához jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában 1454

TEXTILUTAZÓ helyben és vidékre magánfelek látogatására kerestetik. — Ajánlatok „Megbízható” jelixére az Aradi Közlöny kiadójába 2023

Jó bizonyítványokkal és megfelelő gyakorlattal bírő, katolikus vallású 1956

uradalmi kulcsárné kerestetik.

Megkeresések „Aradmegyei uradalom” jelixére az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek

LAKÁS.

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

KIADO

azonnalra modern 5 szobás fürdőszobás, parkettás, kertes magánház a rendőrséghez közel

Megbizott: **Hatschek**, Str. Mărăsesti 58-60. (Kossuth-uca), földszint 4. 1572

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg fizető célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

FŐTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

KIADO

azonnalra vagy május 15-re a Str. Cosbuc (Wesselényi-uccában) egy kétszobás, előszobás, fürdőszobás, cselédülkés modern lakás magánházban, szép kerttel, udvarral. 2014 Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

ÜZLETEK.

LAKATOS vagy más ipari műhelynek alkalmas helyiség, autogénehgessző használatra, olcsón kiadó. Bővebbet: Szegfű írógépválatat, főpostával szemben. 2003

BOGDARIGOS FÜRDŐ

egyike a legjobb, legkisebb és legkellemesebb gyógyfürdőnek

szombaton, május hó 10-én

egy elsőrendű tomesvári Jazz-Band közreműködésével ünnepélyesen megnyitattik.

Gyönyörű fekvés, hatalmas parkkal, nagy kiterjedésű erdők közepette.

Kitűnő gyógyeredmény rheuma, ischias, vérszegénység és egyéb megbetegedéseknél.

Mint klimatikus gyógyhely levegőváltásra és üdülésre különösen alkalmas és ajánlható.

Közel Temesvárhoz és Aradhoz, a Temesvár—lippai vasutvonal mentén, Charlotta vasútállomással.

Elsőrangú konyha és italokról **Hagyó József** a lippai „Central” szálló volt tulajdonosa gondoskodik.

Az előszezon idejére 50%-os szobaárkedvezmény!

VÉTEL ÉS ELADÁS.

CSUKOTT Buick AUTÓ kifogástalan, olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2021

BÜSENDORFER, STINGL stb. ZONGO RÁK kerti garnitúra, virágállványok, kitömött madarak, majolika, és kínai vázák, nagyon okos szalónok, vitrinek, tükrök, perzsaszőnyegek, antik órák, álló villanylámpa, festmények, székek, antik ágyak, éjjeli szekrények, szekrények, tea szervizek, Biedermayer kredenc, Biedermayer asztali lámpák, festmények, 12 személyes damaszt garnitúra, filé asztalterítő, hegedű garderob szekrény, Mignon írógép, 2 drb. ruganyos matrac, sezlén, csilár eladók. SALGÓNÉ bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

KERESEK fonott kerti garnitúrákat, harmoniumot, gyári és perzsaszőnyeget, ezüst tárgyakat és egyéb tárgyakat, antik butorokat, komplett szobaberendezéseket, márkás disztárgyakat stb. Kívánatra házhoz is megyek. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. sz. Neuman-palota. 1000

NAGYMENNYSÉGŰ PLMPÁNT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1454

Kékő, raffia

legolcsóbban beszerezhető:

JAKUBOVITSNAJ, mo orosz állomással szemben. 2018 Ugyanott Trappista sajt, az ismert kitűnő minőségben kgrkert. 0 leért kapható

Figyelem!

KREBSZ kelme-

festő

mon, fest, tisztít.

Külön bőrfestészet.

v. Boros Beni-tér 51 v. Karolina-u. 9.

Hirdetmény.

Kovasint hegyközség évi közgyűlés május 21-én d. e. 9 órakor a község házában. Tárgysorozat: Évi számadások bemutatása.

Makulatura,

tiszta lappeldányok

csomagolásra,

5 kgr.-os kö-

tegekben

rendkívül olcsón

kaphatók az Aradi Köz-

löny kiadóhivatalában.

Az aradi Fehér Kereszt házi kezelésében leszállította árait.

Fehér kávé 1 süteménnyel	16 lej
Elsőrendű fekete kávé	12 lej
Fehér Kereszt zónareggeli: sertés-, berjúpörkölt, saékelygulyás vagy szalontűdő 1 nagy pohár Hagyezmackar-sörrel, 1 kenyérral Ugyanaz kispohár sörrel	30 lej
Elsőrendű polgári ebéd: leves, stli, húsos féselék és téssta	28 lej
Elsőrendű polgári vacsora: sült két kóritéssel vagy féselékkel és téssta	40 lej
Ebéd és vacsora házonkívüli kihordásra	40 lej
Reggeli, ebéd és vacsora, menürendszer szerinti kiszolgálás az étteremben havi	2200 lej
Szelvényfüzet, mely a menüre nem érvényes, az ételárakból 20% esedeményt biztosít.	2700 lej

Figyelem!

Háziasan készült felvágottak, elsőrendű berjú-, marha- és sertés-hus pontos kiszolgálás mellett kapható: Siebig Ferenc kertesüzletében v. Weiser János-ucca, a postával szemben.

Május 1-től
ingyen sorsjegy

Minden 10. szívfelvonat 1 drb. 50 lej értékű Iparos Otthon sorsjegyet azok ajándékba!!
Hozzpodár kelmeleltő és vegytisztító v. Teleky-u. 12. sz.